

Maandelijkse inzichten

Economisch, sociaal en politiek nieuws

DECEMBER 2023

Economisch

Minimumloon (SMIC)

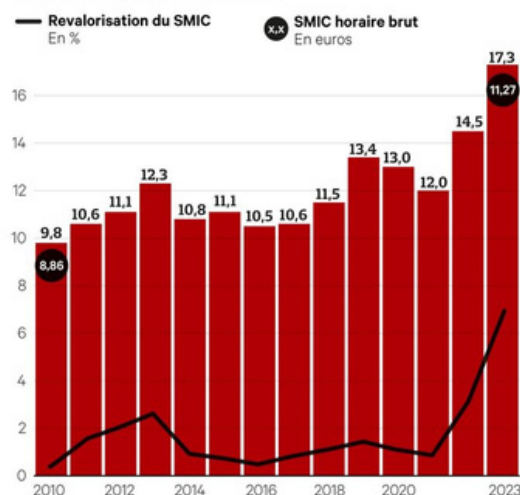
Het aantal mensen met een minimumloon (SMIC) in Frankrijk is nog nooit zo hoog geweest. Vanaf 1 januari 2024 zal 17,3% van de werknemers voor een bruto minimumloon van 11,71€ werken. Als een werknemer een volle maand werkt is dat 1777€ bruto. Het aantal werknemers met een SMIC is 5,5 procentpunten meer dan in 2021. De totale stijging van het SMIC bedraagt 13,5% sinds 2021.

Banen en werkloosheid

Het Franse bureau van de statistiek (INSEE) schat dat er maar een zeer gering aantal additionele banen (rond 10.000) in de eerste helft van 2024 zal worden gecreëerd. Het werkloosheidspercentage zal oplopen tot 7,6% eind juni. De regering heeft als doelstelling gesteld om 5% werkloosheid in 2027 te bereiken (dat percentage wordt in Frankrijk “plein-emploi” genoemd). Dat wordt nog heel moeilijk, er zullen namelijk een groeiend aantal faillissementen worden uitgesproken, met name in de mode-retail, het effect van de “alternance” contracten (jongeren die deels werken en deels studeren) wordt ook minder en de gemiddelde productiviteit in Frankrijk loopt weer iets op (wat betekent dat met minder mensen meer output gehaald kan worden).

Part de salariés directement concernés par les revalorisations du SMIC

En % du secteur privé, hors agriculture

SOURCE : GROUPE D'EXPERTS SMIC

Sociaal

Resultaten PISA

De PISA resultaten, een internationaal vergelijkend onderzoek dat de vaardigheden en kennis in natuurwetenschappen, lezen en wiskunde van 15-jarigen test, zijn in Frankrijk bekend gemaakt en de reacties zijn niet uitgebleven. Ten eerste is er een algemene consensus dat de resultaten slecht zijn en dat de neergaande trend van de afgelopen jaren niet doorbroken is. Er zijn ook geen discussies meer dat de manier van onderzoeken te “Anglo-Saxon” is en dat de specifieke elementen van het Franse onderwijs niet zijn meegenomen. De Franse minister van Onderwijs heeft direct een actieplan uitgevaardigd voor de komende drie jaar. Voor wiskunde zal meer naar de Singapore-methode gekeken worden, zitten blijven wordt weer mogelijk, het opsplitsen van klassen in groepen van gelijk niveau, meer tussentijdse toetsen en meer verantwoordelijkheid voor leraren. Het PISA onderzoek toont wederom aan dat in Frankrijk, meer dan in enig ander OECD land, de sociaal-economische status van de ouders sterk bepalend zijn voor het succes van de leerlingen.

Transport in Parijs tijdens OS

Er wordt meer en meer bekend over het (openbaar) vervoer tijdens de Olympische Spelen. De metrotickets worden tweemaal zo duur (van 1,90€ naar 4€), metrostations op de plekken van evenementen worden gesloten, op de “peripherique” van Parijs wordt één baan vrijgemaakt voor het openbaar vervoer en de maximumsnelheid wordt verlaagd naar 50 km/uur (nu : 70 km/u). Daarnaast wordt verwacht dat de Parijzenaren met vakantie gaan, thuiswerken de norm wordt en dat de gewoonlijke toeristen niet of nauwelijks komen, maar dit zal waarschijnlijk niet genoeg zijn om de verwachte stroom Olympische toeristen een vlekkeloos vervoer aan te bieden. De belofte is eveneens dat alle Olympische sportsites makkelijk bereikbaar zijn met de fiets.

Sociaal

De elektrische auto voor een huurprijs van 100€ per maand.

Vanaf 1 januari mogen huishoudens die aan bepaalde criteria voldoen zich inschrijven voor een aanbod van een elektrische auto voor een maandelijkse huurprijs van maximaal 100€. Dit was één van de beloften van Macron tijdens de verkiezingen in 2022. Huishoudens met een inkomen van minder dan 15.400€ per jaar kunnen zich inschrijven, voor werkende getrouwen is het bedrag het dubbele. Er zullen 20.000 autos beschikbaar komen in 2024. Voorrang wordt gegeven aan de personen die meer dan 8.000 km per jaar rijden of meer dan 15 km woon-werkverkeer hebben. Kosten voor de staat : 13.000€ per auto. Stelantis heeft 8 modellen aangeboden, waaronder een Citroën C3 voor 54€ zonder inleg, zonder onderhoud (20€) en zonder oplaadpaal. Andere modellen zijn de Fiat 500 (89€) of de e-208 (99€); De toekomstige Twingo-é zal voor 40€ beschikbaar worden gesteld.

Politiek

Immigratiewet

Nederland is niet het enige land waarin de kwestie rond de immigratie zware politieke spanningen oplevert. Het immigratiewetsvoorstel in Frankrijk heeft geen kamermeerderheid gehaald en dan is er volgens grondwet een mogelijkheid, als de regering dat wil, om via een “comité mixte paritaire” toch een wetsvoorstel aan te nemen als wet. Het is een vrij ingewikkelde procedure met leden van het comité die uit de Senaat komen (7) en de Assemblée Nationale (7). De leden komen van verschillende politieke groeperingen, in lijn met het aantal vertegenwoordigers in hun kamer. Als ze het lukt een nieuw wetsvoorstel formuleren gaat dat voorstel terug naar de twee kamers zonder recht van wijzigingen, waarna een stemming plaatsvindt. Dit wordt dus een echte test voor de parlementariërs en de senatoren om te kijken of ze invulling kunnen geven aan het recht van meeregeren.

Politiek

Het comité begint maandag met vergaderen. Als ze er niet uitkomen wordt ook gevreesd voor de toekomst van de premier-ministre Elisabeth Borne, maar een vervanging lijkt onwaarschijnlijk, zo'n zeven maanden voor de Olympische Spelen.

Programma voor 2024

Macron is naarstig op zoek naar politieke thema's voor 2024 om een politieke "luchtzak" te voorkomen. Na de pensioenshervormingen zijn er weinig belangrijke onderwerpen uit zijn verkiezingsprogramma die op de agenda staan voor 2024. Er wordt nog gesproken om de huidige werkloosheidsuitkeringen te verlagen om de oplopende werkloosheid (net boven de 7%) terug te dringen (Macron had een "plein emploi" beloofd). In Frankrijk betekent dat een werkloosheidspercentage onder de 5%. Hij heeft net een reorganisatie aangekondigd van onderzoeksinstituten in Frankrijk en heeft 1 miljard beschikbaar gemaakt uit het budget *France 2030* om strategisch belangrijke onderzoeken te financieren waarin belangrijke risico's kunnen worden genomen. Het trauma van het ontbreken van een Frans vaccin tegen Covid-19 wil hij hiermee repareren en in de toekomst voorkomen. De reorganisatie moet een duidelijke, simpele structuur aanbrenge in het woud van allerlei klein onderzoekscentra die onder meerdere toezichten staan. Tevens wil hij meer onafhankelijkheid geven aan universiteiten en hen de mogelijkheid bieden om zich met de onderzoekscentra te verbinden.

Ecologische Transitie

Er is een interessant rapport uitgekomen van Ademe, het instituut voor milieu en energiebeheer in Frankrijk met een kostenberekening als er niets gedaan wordt tegen het broeikaseffect. De conclusie is duidelijk: de kosten van niets doen zijn kolossaal en vele malen hoger dan de noodzakelijke investeringen in de ecologische transitie. Uitgaande van een stijging van 3,5°C, zijn de kosten 10% punten van het BNP tot 2100, dwz 260 miljard euro per jaar.

Politiek

Volgens een recent gedetailleerd rapport van Jean Pissary-Ferry en Selma Mahouz met allerlei investeringsberekeningen, is er 60 miljard euro aan investeringen per jaar nodig om de ecologische transitie te kunnen financieren tot 2030.

Franse reactie op de Nederlandse Tweede Kamer-verkiezingen

De verkiezingsresultaten in Nederland hebben het Franse nieuws gehaald. Tv, radio en kranten hebben in de dagen na de resultaten commentaren geleverd op de verrassende uitslag. Als reden voor de uitslag wordt de immigratie genoemd die in verhouding tot de bevolking groter is dan in Frankrijk, de kosten van opvang en integratie en de vermeende gevolgen voor de veiligheid. Tevens wordt als verklaring genoemd de milieupolitiek die vooral op het platteland verworpen wordt. De standpunten van de PVV worden in Frankrijk als radicaler gezien dan de standpunten van RN (Rassemblement National, de politieke partij van Marine Le Pen). De uitslag zal, zoals beschreven in de pers, grote gevolgen hebben in de Europese Unie en op de geplande verkiezingen voor het Europees Parlement in juni 2024. De RN staat overigens ruim aan kop in de peilingen voor die verkiezingen, rond de 30% van de stemintenties, gevolgd door de partij van president Macron met 17%.

